

SUKKERROE- NYT

Danske Sukkerroedyrkere orienterer

- Usikkerhed om sukkerkontrakter
- hvad har man fra 2017 og frem?
... herunder også om forpagtningsforhold, side 3 og 14
- Hvad er risikoen med tidlig såning, side 4
- Seneste udbyttetigning savner forklaring?, side 6
- Forsøg med skorpebrydning i Sverige 2015, side 8
- Jan Larsen ny dyrkerskribent fra Nørre Alslev, side 18
- Uændret roepris i 2016, side 21
- Sukkerproduktionen i Centralamerika er stigende, side 22

Højt stabilt udbytte med og uden nematoder – det ligger i frøet

CANTONA KWS^{RT+NT}

- Højeste udbytte af NT-markedssorter (**fht. 103***) på ikke inficeret jord (over tre år, såvel som i 2015)
- Højt udbyttelniveau (**fht. 125***) ved infektion med nematoder (over tre år)
- God profil med hensyn til stokløbning
- Eneste NT-sort med EPD-behandling

*Kilde: Nordic Beet Research (NBR) 2013 – 15

STABIL
FORSIKRING FOR
NEMATODER 2016

www.kws.dk

SEEDING
THE FUTURE
SINCE 1856

SukkerroeNyt

Udgivet af
Danske Sukkerroedyrkere
Axelborg, Axeltorv 3,1.
1609 København V
Tlf.: 33 39 40 00
Fax: 33 39 41 41
E-mail: ks@lf.dk
www.danskesukkerroedyrkere.dk
ISSN: 1395-136X
ISSN: 2245-9391 (online)

Ansvarshavende
redaktør:
Klaus Sørensen

Redaktionsudvalgsmedlemmer:

Gdr. Michael Hansen
Kettinge, Mobil 6139 1465

Gdr. Flemming Høegh
Nr. Alslev, Mobil 5174 0115

Gdr. John Reese Jensen
Slagelse, Mobil 2859 4244

Gdr. Hans-Erik Povlsen
Odense SØ, Mobil 2045 2035

Gdr. Kristian Sørensen, Nakskov
Mobil 2534 4920

NBR Nordic Beet Research
Forsøgschef Desirée Börjesdotter
Sofiehøj
Højbygaardvej 14
DK-4960 Holeby
www.nordicbeet.nu
Tlf: +45 54 69 14 40

Annoncer:

Ekstrøm Annonce-Service ApS.
Bagsværd Hovedgade 296-298
2880 Bagsværd
Tlf. 4444 7747
Fax 4444 6747
Mail: roenyt@annonce-service.dk

DTP, repro & tryk:
Glumsø Bogtrykkeri A/S
Østergade 17B
4171 Glumsø
Miljøcertificeret efter ISO 14001

Bladet udkommer fire gange om
året: februar, april, august og
december måned. Det sendes til
alle sukkerroedyrkere med kontrakt
på levering af sukkerroer til Nordic
Sugar og distribueres gennem post-
væsenet.

Oplag: 2.050

Eftertryk tilladt med kildeangivelse.

Forsiden:

Foto:
Anne Gitte
Kirstine Olsson,
Nakskov.

1. præmie i
Danmarks
Sukkermuseum
fotokonkurrence
fra kampagnen
2014.

Flot resultat i kampagnen 2015

Jørn Dalby
formand Danske
Sukkerroedyrkere

Her midt i en periode med usikkerhed om de fremtidige vilkår og lave roepriser skal vi huske at glæde os over et godt resultat i kampagnen 2015. Med et udbytte på 13,1 tons sukker pr. ha nåede vi det næsthøjeste udbytte nogensinde. Det var der ikke mange, der havde forventet efter det kølige forår, men en imponerende tilvækst i efteråret bragte det flotte resultat i hus. Samtidig var det roer af en god kvalitet, hvor renheden dog faldt noget til slut pga. den megen regn.

Som følge af de høje udbytter de foregående år og overfyldte lagre var produktionen reduceret betragteligt, og med blot 24.800 ha nåede vi det laveste areal i nyere tid. Kampagnen blev også usædvanlig kort med kun 83 dage fra start til slut.

Uændret roepris i 2016

I januar indgik vi en aftale om en uændret roepris i 2016. Vi havde gerne set en stigning i roepriisen, men desværre giver den fortsatte lave sukkerpris i EU ikke grundlag for dette. Det sidste år har sukkerprisen i EU ligget stabilt lavt omkring 420 Euro pr. ton, hvor den tilbage i 2012-13 i en lang periode lå over 700 Euro. Med den nuværende lave kornpris er der heller ikke meget fra den side, som har kunnet give en positiv afsmitning på roepriisen. Aftalen blev således en uændret pris, som vi godt er klar over er en kritisk lav roepris for mange dyrkere.

Det er dog positivt at kunne konstatere, at tilpasningen af arealet og produktionen i 2015 har virket, således at vi her i 2016 er tilbage på fuld produktion af kvoten, og samtidig har Nordic Sugar også kunder til industrisukker, hvilket også medvirker til at øge roearealet.

Usikkerhed om sukkerkontrakter - hvad har man fra 2017 og frem?

Der er desværre fortsat stor usikkerhed om den fremtidige mulighed for omsætning af kontrakter, og hvad man har af kontraktmængde fra 2017 og frem. Nordic Sugar har her, uhørt langt inde i forhandlingsforløbet om de fremtidige vilkår, kastet nye krav på bordet, som har øget denne usikkerhed.

Vi er ganske vist fortsat enige om, at den enkelte dyrkers kontraktmængde i 2016 skal danne grundlag for dyrkerens kontrakt i 2017, men mængde og forløb fra 2017 er med Nordic Sugars nye krav blevet yderligere usikkert.

Hvis man ønsker at handle med kontraktmængde, er deadline for dette forlænget til den 31. marts 2016, men man skal med de mange usikre elementer være meget varsom med i sine beregninger at lægge til grund, at de nuværende forhold fortsætter uændret. Ingen ved, hvordan de endelige vilkår kommer til at se ud. Denne usikkerhed har også store konsekvenser for forpagtningsaftaler, hvor bortforpagtere og forpagtere med god grund er i stor vildrede med, hvad de skal gøre.

- Læs nærmere i informationsbrevet, som er udsendt til alle dyrkere samt indsat på side 14 her i bladet.

Der skal ikke herske tvivl om, at vi her fra Danske Sukkerroedyrkere fortsætter vores kamp for at bevare vores nuværende system med fri omsætning af sukkerkontrakter. Systemet har bevist sit værd og giver et optimalt grundlag for udvikling af roedyrkningen i Danmark, og samtidig stiller det alle roedyrkere samt eventuelt nye roedyrkere lige, hvilket er væsentligt.

Husk generalforsamlingen den 7. marts 2016!

Til slut vil jeg minde om vores generalforsamling den 7. marts 2016 i Sakskøbing. Med den nuværende situation og usikkerhed om de fremtidige vilkår er der rigeligt med emner at tage fat på og diskutere. Mød frem og giv din mening til kende!

NYT FRA MARK OG FORSØG

Hvad er risikoen med tidlig såning?

Af
Forsøgschef
Desirée
Börjesdotter

Det gælder om at udnytte mest muligt af sollyset for at opnå et højt sukkerudbytte. At starte sæsonen tidligt giver et højere potentiale. Samtidigt øges risikoen for stokløbning. Spørgsmålet er, hvilken risiko er der ud fra historiske vejrdata?

Sukkerroepflanzen er toårig og behøver en kølig periode for at gå over i generativ fase og sætte frø. Ud fra dyrkerens synspunkt stresser en tidlig såning planten ved at lægge nogle yderligere vernaliseringstimer til processerne, og risikoen for stokløbning øges. Hvor mange timer imellem 3 og 12 °C planten kan stå imod, varierer imellem sorterne.

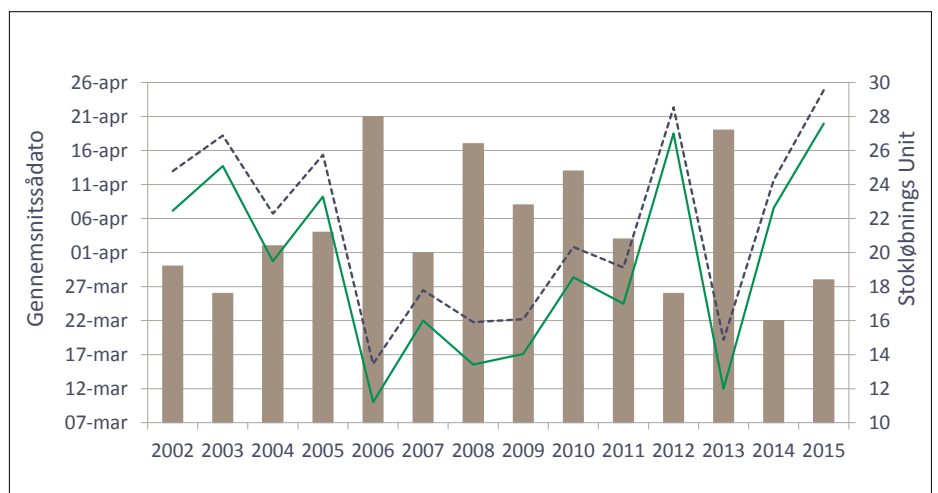
Stokløbningsrisiko forskellige år

Tidlig såning er ikke et problem. Det er temperaturforholdene efter såning, som spiller en stor rolle for, hvor mange planter som går i stok. Vi har sammenstillet data og anvendt en engelsk stokløbningsmodel fra BBRO (British Beet Research Organisation) i UK for at vise, hvordan risikoen varierer mellem årene. Det er tankevækkende at se, hvor ofte år som 2012 og 2015 indtræffer. I figur 1 ses

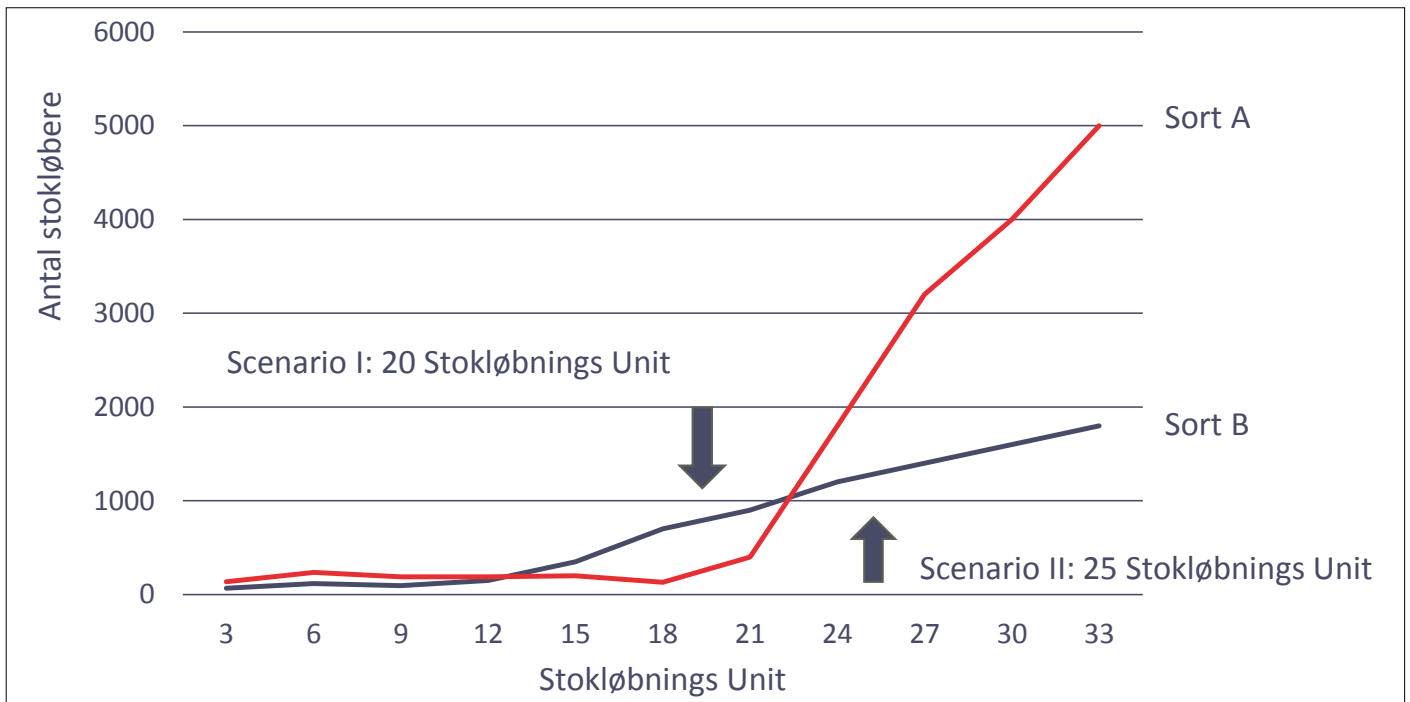
risikoen for stokløbning siden 2002. I denne periode har middelsådatoen ifølge modellen givet problemer i fire af 14 år. Hvis alle såede på middelsådatoen, hvilket ikke er muligt, havde det gået godt de fleste af årene. Men flytter vi kurven for middelsådatoen til 10 dage tidligere, øges risikoen, se stiplede linje.

Sorternes følsomhed

Hvordan sorterne reagerer, har vist sig være nok så kompliceret. Dels behø-

Figur 1. Stokløbning ved forskellige sådatoer i perioden 2002-2015. Den grønne linje viser risikoen ved middelsådatoen og den stiplede linje risikoen 10 dage før.

Figur 2. Sorternes tendens for stokløbning varierer. Sorten A står imod op til 21 stokløbningsunits men reagerer med højt antal stokløbere ved fortsat kølig vejrlig. Sorten B reagerer ikke fuldt så kraftigt i perioden.

ver sorterne forskellige antal timer ved temperaturer under 12 °C for at gå i stok, og dels reagerer sorterne forskelligt, når vernaliseringsbehovet er dækket.

I figur 2 ses skematisk hvorledes forskellige sorter kan reagere på samme forhold. En sort A kan stå imod 21 stokløbningsunits, før den løber kraftligt i stok, mens sort B får en del stokløbere allerede ved 16 stokløbningsunits, men går ikke

lige kraftligt i stok, selvom den kølige periode forlænges.

Lær sorterne at kende

Hvert år tester NBR sorterernes følsomhed ved at så et forsøg rigtigt tidligt på Saxfjed. Sorternes tolerance mod stokløbning blev vist i Sukkerroe-Nyt nummer 4-2015. Her kan man se, at forholdene i 2015 virkeligt provokerede

sorterne. Forskellige sorter reagerer forskelligt, og spredningen blev mellem 20 promille og 1.000 promille for sorterne i sortsafprøvningen på Saxfjed 2015.

For bedre at lære at kende sorterne planlægger NBR i år (2016) at etablere stokløbningstest på Saxfjed ved tre forskellige såtidspunkter. På den måde kan sorterernes forskellige reaktionsmønstre afsløres. ■

EDENHALL

753/754

Avtala eftersyn!

Ring +46 42324062

Opdateret optagningssystem der sikrer hele og rene roer

EDENHALL
VALLÅKRA, SVERIGE

Edenhall - ny forhandler af
Ropa i Sverige

TEL: +46 42 324050

E-mail: info@edenhall.se www.edenhall.se

Radrenser fra Schmotzer
Parallelogram til rækkeafstand
16-100 cm

KARL MERTZAS
Sakskøbing Tlf. 5470 4822
Horreby Tlf. 5444 7035

For fremvisning:
Ring 4033 8405
eller 2128 3788

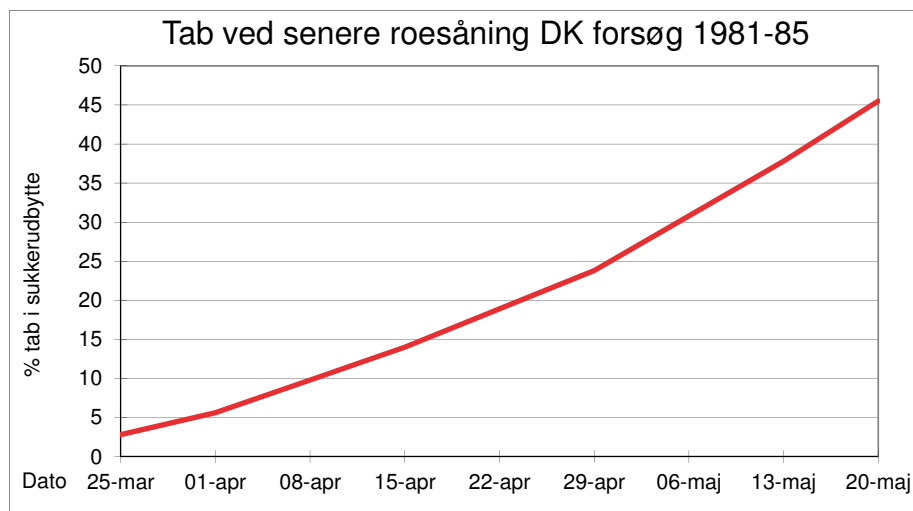
Seneste udbyttetigning savner forklaring? Samt lidt om såtid og kvælstof

Af senior
projektleder
Jens Nyholm
Thomsen,
NBR Nordic
Beet Research

Af projektleder
Anne Lisbet
Hansen,
NBR Nordic
Beet Research

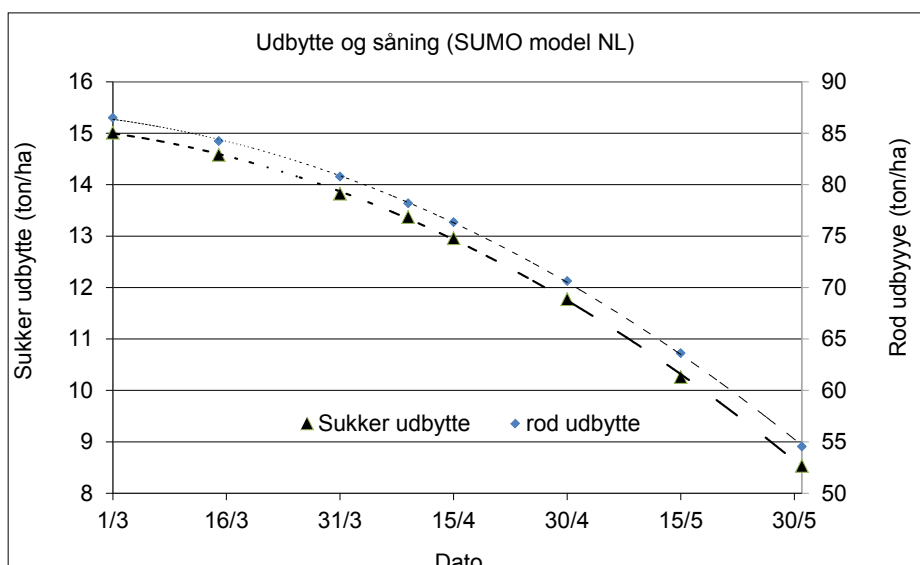

Figur 2. Udbyttetab ved senere såning efter danske forsøg i perioden 1981-85.

Andet sted her i bladet samt på Inspirationsdagen i Sakskøbing 2. februar har vi skrevet og sagt, at udbyttet øges, jo tidligere vi sår roerne. Det er naturligvis forudsat, at jorden er tjenlig, og der ikke efterfølgende indtræffer vejrforhold, som får modsat effekt, det er også klart.

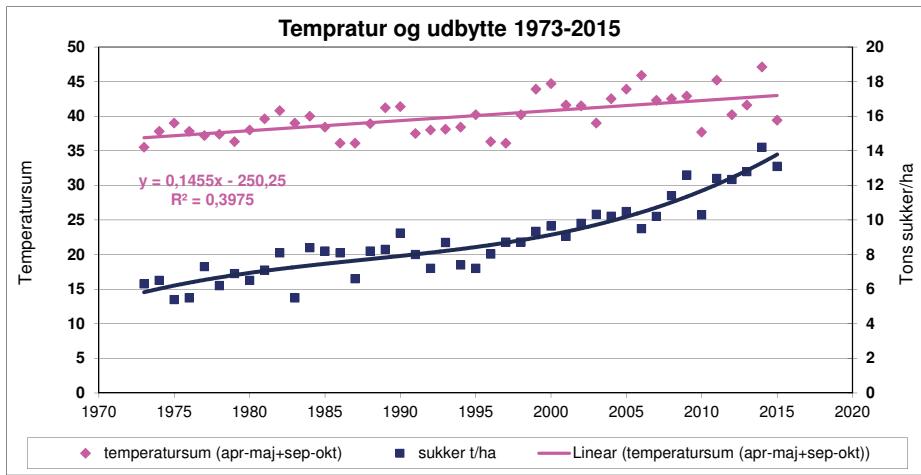
Det er ikke kun i Danmark, vi finder forøget udbytte med en tidligere såning. I Belgien har man fået 2,5 tons sukker mere for såning den 13. marts frem for den 8. april. I Holland næsten halveres udbyttet ved at udskyde såning fra 1. marts til 30. maj, se figur 1. De ældre forsøg i Danmark viser, at tabet ved at udskyde såningen fra 25. marts til

20. maj er cirka 45 procent, se figur 2. I Belgien finder man tillige, at udbyttet forøges med vækstsæsonens længde. Det er der nok ikke noget overraskende i som sådan inden for visse grænser. Vi har tidligere, Sukkerroe-Nyt februar 2007, vist, at udbyttet er steget siden 1973, og at en stor del kan forklares med stigningen i temperaturen i april - maj plus september - oktober samt med stigningen i antal soltimer i januar-april plus september - november. Vi kom dengang frem til, at cirka 40 procent af udbyttetigningen kan forklares med temperaturstigning, og andre har anført, at klimaændringerne forklarer meget mere.

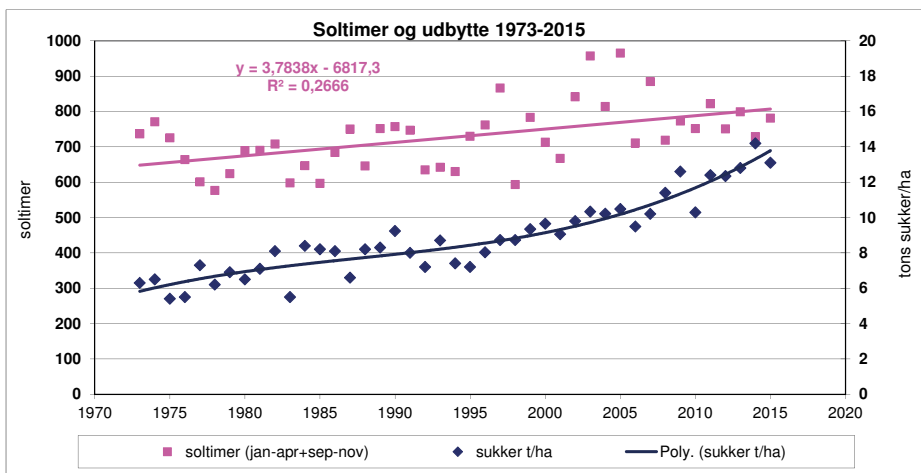

Figur 1. Udbytte og såtid i Holland efter den Hollandske vækstmodel SUMO.

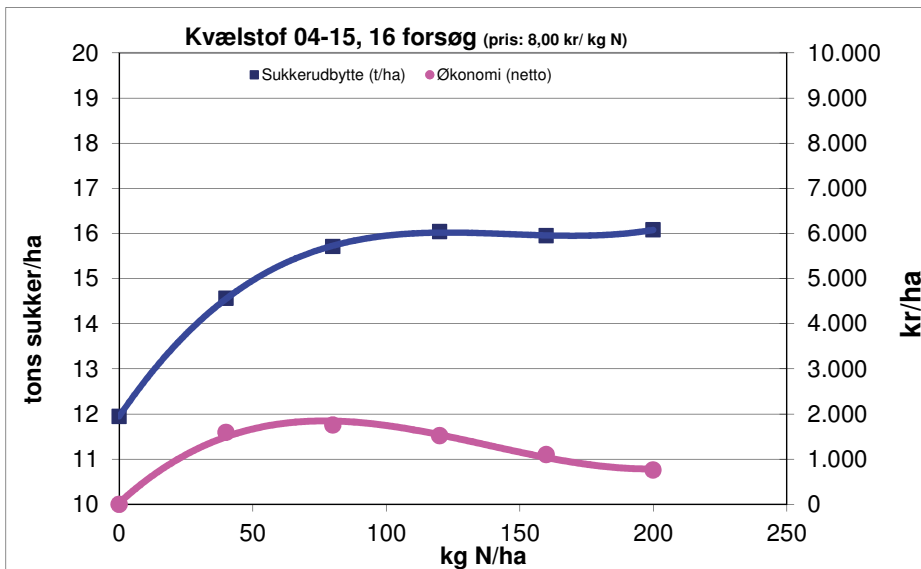
Det er nu pudsigt, at når vi igen ser på vejrdata og udbytte i perioden fra 1973 og til nu, så begynder det at se lidt anderledes ud, se figur 3 og 4. De senere års udbyttetigning følger ikke umiddelbart udviklingen i temperatur eller antal soltimer. Imens udbyttet er steget i perioden fra 2008 og til 2015, kan vi ikke påvise en stigning i temperatur eller soltimer

Figur 3. Udbytte og temperatur i DK i perioden 1973 til 2015.

Figur 4. Udbytte og antal soltimer i DK i perioden 1973 til 2015.

Figur 5. Gennemsnit af 16 forsøg med N til roer i perioden 2004 til 2015. Optimum er beregnet efter dagens pris forhold.

med de værdier, vi har anvendt. En mere solid analyse med bedre data kan måske påvise noget andet. Men antag nu, at vi

har fat i det meste, så skal vi forklare udbyttetigningen i de senere år med noget andet end klima. Og her er alle nok

umiddelbart lige kloge. Vi kan umiddelbart pege på: strukturforandringer i sukkerroedyrkingen, dyrkningstekniske forhold samt nyere sorter.

Ser vi på det første, burde udbyttet i praksis komme tættere på udbyttet i sortsforsøgene, da de ikke har undergået så stor forandring; men det synes ikke umiddelbart at være tilfældet. Alligevel kommer vi nok ikke udenom en vis effekt af flytningen af roer til stærkere jorde, måske? Ser vi på dyrkningstekniske forhold, kan vi umiddelbart pege på: tidligere såning samt direkte levering, som mindsker tab og forøger tilvækst ved senere optagning og dermed forlænger vækstsæsonen. Der kan være andre elementer, som kan bidrage, bedre og mere ensartet etablering, ja alt kan tænkes, men for os lige nu er det af mere spekulativ karakter, som andre nok har bedre styr på. Og endeligt har nyere sorter med højere udbytte og bedre toleranceforskeligheder helt sikkert en positiv effekt; vi kan blot ikke på nuværende tidspunkt sætte tal herpå. Men det er jo overordnet positivt, at vi tilsyneladende kan forøge udbyttet uden Vor Herres klimas hjælp indenfor rimelige grænser og lidt populært formuleret.

Når nu vi hele tiden forøger udbyttet, vil det jo være nærliggende at antage, vi også skal give roerne noget mere kvælstof. Dette spørgsmål kræver en nærmere analyse, som er udenfor dette indlægs grænser. Vi vil blot pege på, at gennemsnit af 16 forsøg i perioden 2004-2015 viser, at maksimalt udbytte er opnået med 123 kg N/ha. Tidligere beregning af gennemsnit af 14 forsøg i perioden 2004-2014 viste, at højest udbytte er opnået med 131 kg N/ha. Sandheden er nok et sted imellem.

Optimum, det vil sige den mængde N, hvor vi tjener flest penge, er opnået med 76-77 kg N/ha, uanset om det er 14 eller 16 forsøg i perioden 2004-2015. Prisen for N er 8,00 kr/kg i beregningen. ■

Forsøg med skorpebrydning i Sverige 2015

Af projektleder
Joakim Ekelöf,
NBR Nordic
Beet Research

Af roekonsulent
Birger Olsson,
Nordic Sugar
Agricenter Sverige

Oversat fra svensk af
projektleder Otto Nielsen,
NBR Nordic Beet Research

I 2015 var der mange steder i Europa problemer med skorpedannelser i sukkerroemarkerne. I Sverige lykkedes det NBR at etablere forsøg, som viste, at det er meget svært at forbedre fremspiringen efter skorpedannelse. Nedenfor findes resultaterne og anbefalinger for fremtiden.

Tidlig start 2015

De tørre forhold i første halvdel af marts 2015 medførte, at nogle dyrkere kom tidligt i gang med såningen, og en del marker var sået omkring 15. marts, mens andre ventede til sidst i marts. Den efterfølgende kraftige regn med indtil 40 mm medførte tilslemning og kraftig skorpedannelse i visse marker. Omkring 1. april skulle der tages stilling til, hvad der skulle gøres. Jorden var da så tilpas tør igen, at det var muligt at færdes samtidig med, at frøene var begyndt at spire. Nu var det et spørgsmål om dage – eller i visse tilfælde timer – som ville afgøre,

om skorpen kunne brydes med et godt resultat. Ifølge vejrudsigten var der regn på vej, men den ville formodentlig komme for sent. En svær beslutning skulle tages af mange. Skulle man have is i maven og håbe på regn, eller skulle man forsøge at gøre noget med det samme.

Samme problem i Europa

Da der i slutningen af april var IIRB-møde i Østrig, var samtaleemnet givet. Det man snakkede om, var den unikke situation, man havde haft i foråret med koldt vejr og problemer med skorper og omsåning. I området omkring Göttingen i Tyskland var omkring en tredjedel af arealet blevet sået om. Forholdene var ikke helt så dårlige andre steder, men Østrig, Belgien, Frankrig og Danmark havde sået dele af arealet om. Så det var en form for trøst, at man ikke var ene om årets problem.

NBR udlagde forsøg

Tilbage i Sverige den 2. april gjaldt det

om at handle hurtigt. NBR besluttede sig for at udnytte situationen og udlagde et antal forsøg med skorpebrydning. Det er trods alt meget sjældent, at vi har denne situation, og at planlægge en sådan forsøgsserie i forvejen er meget svært. Forsøg blev udlagt på gårdene Hviderup, Slättäng, Ädelholm og Lönnslätt den 3. april.

Hvad er skorpe?

Ind i mellem kan det være svært at definere, hvad der er skorpe og hvad der er tilslemning. Ud fra Agricensers definition var der i de fleste tilfælde tale om tilslemning. Den definition, man anvender, er enkel: Kan man med lethed presse fingeren igennem det øverste jordlag, har man intet problem og kalder det tilslemning. Skorpe er derimod, når man ikke med lethed kan trykke fingeren gennem det øverste lag.

Forsøgsplan

Da tiden var knap, da forsøgene skulle

Foto 1. Skorpebryder udviklet i Tyskland og indkøbt for mange år siden. Den bearbejder kun i rækken.

Foto 2. Skorpebrydning med Kongskildes Germinator. Tænderne er hævet helt, så harven alene hviler på valserne.

anlægges, blev forsøgsplanen tilpasset de forhold og de redskaber, som var til stede på de enkelte gårde.

På Hviderup blev der anvendt en Väderstadharve. De forsøgsled, som indgik her, var 1) gårdens egen, dvs. en øverlig harvning til 2-3 cm dybde, 2) en noget dybere harvning, 3) en mere øverlig harvning end gårdens egen samt 4) ubehandlet.

I alt overkørtes cirka 18 hektar.

På Slättäng valgte man også Väderstadsharven men med en mere øverlig bearbejdning. De forsøgsled, som indgik, var 1) en harvning, 2) to harvninger og 3) ubehandlet. Fire felter blev lagt ud på forpløjningen i hver af to marker, og her kan man begynde at tale om skorpe. Her var det rigtig hårdt.

På Ädelholm var ”skorpen” noget svagere, og der var snarere tale om tilslemning. Her blev der lagt et forsøg på forpløjningen, hvor jorden var lidt hårdere, samt et forsøg inde i marken med lettere tilslemning. De forsøgsled, som indgik her, var 1) anvendelse af skorpebryder (foto 1), 2) Kongskildes Germinator med hævede tænder (foto 2) og 3) ubehandlet. På den sidste gård blev der kørt med en Crosskill-tromle og alternativt med Germinatorharven i fire forskellige dybder (tabel 1) samt ubehandlet.

Is i maven var det rigtige

Resultatet af årets forsøg var i dette tilfælde let at tolke. I samtlige tilfælde blev roernes fremspiring dårligere, når der var gjort et forsøg på at bryde skorpen (tabel 1). Det ser endda ud til, at jo mere radikalt, man var gået til værks, jo dårlige blev resultatet. I de tilfælde, hvor Väderstadharven var anvendt, blev fremspiringen meget varierende. I nogle

Renol®

...effektiv penetreringsolie

Giver **større sikkerhed** for god effekt.

Brug Renol til ukrudtssprøjtninger i roer, sammen med Hussar eller ved andre behandlinger, hvor der kræves en effektiv penetreringsolie.

Renol **forstærker effekten** og sikrer en bedre og hurtigere optagelse. Dette betyder **hurtigere regnfasthed**.

Renol er et **velafprøvet** produkt, som har været anvendt i de nordiske lande i en årrække. Effekten er velkendt.

Renol er af **vegetabilisk oprindelse** og har et højt indhold af aktive bestandsdele. Dette sikrer den gode effekt. Som et ekstra plus, er Renol **biologisk nedbrydeligt**, når det har gjort sin gavn..!

RENOL - den originale og velkendte.

Nordisk Alkali

Anemonevænget 2 - 4330 Hvalsø - Tlf. 4649 1171
info@nordiskalkali.dk - www.nordiskalkali.dk

Plantebeskyttelsesmidler skal anvendes på forsvarlig måde. Læs altid etiketten og oplysninger om produktet for anvendelse. Vær opmærksom på de advarselssætninger og advarselssymboler, der fremgår af etiketten. Nordisk Alkali er medlem af Dansk Planteværn.

Tabel 1. Resultat fra forsøg med skorpebrydning på fire svenske gårde i foråret 2015.

Forsøgsled	Redskab	Fremspiring (1000 planter/ha)	
		20 april	5 maj
Hviderup - let-middelsvær skorpe			
Ubehandlet	-	46	67
Hviderups standard (3-4 cm)	Väderstadsharve	2	43
Mere øverlig bearbejdning (efterharve alene)	Väderstadsharve	12	47
Hård bearbejdning (8 cm)	Väderstadsharve	0	17
Slättäng - kraftig skorpe			
Ubehandlet	-	48	83
Harvet 1 gang (2 cm)	Väderstadsharve	21	50
Harvet 2 gange (2 cm)	Väderstadsharve	6	51
Ädelholm - let-middelsvær skorpe			
Obehandlet	-	29	83
Skorpebrydning	Specialbygget (tysk model)	15	68
Germinator med harvetænder helt oppe	Kongskilde	4	74
Lönnslätt - let-middelsvær skorpe			
Ubehandlet	-	68	85
Tromlet	Väderstad Crosskill	57	83
Germinator 2 cm	Kongskilde	30	74
Germinator 2,5 cm	Kongskilde	-	78
Germinator 3 cm	Kongskilde	-	79
Germinator 3,5 cm	Kongskilde	-	66
Germinator 3 cm + tromlet	Kongskilde/Crosskill	-	82

rækker, som ikke var blevet dækket så meget med jord, blev resultatet mindst lige så godt som i de ubehandlede. Men der var også rækker, hvor harven havde lagt nogle centimeter ekstra jord på, og disse var betydeligt dårligere med hensyn til fremspiring. Planterne havde tydeligvis ikke formået at vokse gennem jordlaget. Som følge af at der faktisk kom regn (cirka 10 mm) to dage efter at forsøget var lagt ud, skulle man have haft is i maven og ventet.

Beslutningen om at køre eller ej var dog meget svær. Var der ikke kommet regn, var resultatet formodentligt et andet. Formodentligt havde de bearbejdede arealer været bedre end dem, som ikke blev bearbejdet. Men det er dog tvivlsomt, om et tilfredsstillende resultat kunne være opnået under nogen omstændigheder, da alle arealer bortset fra Lönnslätt havde et kritisk lavt plantetal (50-70.000 planter/ha), selvom der kom regn. Med årets forudsætninger kan man spørge sig selv, om det nogen steder var lønsomt at bryde skorpen. Men et andet år kan have et andet udfald, så det ville være ønskeligt med flere forsøg indenfor dette område. Der var trods alt næsten perfekte forhold til skorpebrydning, da forsøgene blev

udlagt. Markerne havde nået at tørre tilpas meget samtidig med, at frøet stadig var i begyndelsen af spirefasen. I de fleste tilfælde vil det hælde, at marken enten er for våd, eller at planterne er så langt henne i fremspiringen, at skorpebrydning vil skade dem.

Underoverskrift: Fremspiring er ikke alt Selvom fremspiring og etablering er vigtig for at nå et godt resultat, findes der andre forhold at inddrage. På Agricenter har man tidligere haft erfaringer med tilslemmede marker, som ikke bearbejdes. Der ser man ofte, at rødderne ikke udvikles eller får grimme forgreninger. Så løsning af jorden kan i mange tilfælde forbedre tilvæksten og kvaliteten af roerne. Selvom plantetallet altså forringes, kan det ud fra dette synspunkt forsvares, at man bryder skorpen.

Sådybden kan have betydning

På Ädelholm og Lönnslätt prøvede man at harve øverligt med en Germinatorharve. Så snart harvetænderne blev sat i på Ädelholm, kom der frø til overfladen, og behandlingerne blev afbrudt. Efterfølgende var plantebestanden i dette område tydeligt lavere. På Lönnslätt

var plantebestanden derimod bedre – i hvert fald ved harvning ned til tre cm. Ved 3,5 cm begyndte plantetallet at falde (tabel 1). Forskellen mellem Lönnslätt og Ädelholm kan skyldes sådybden. Det anslås, at frøene på Lönnslätt lå cirka to cm dybere, end de gjorde på Ädelholm. Tilsyneladende er det i orden at harve, blot man ikke påvirker frøene og ikke lægger mere jord ovenpå dem. I forhold til hyppeeffekten syntes der at være en klar forskel mellem Germinatorharven og Väderstadharven. I sidstnævnte tilfælde var der stor forskel på fremspiringen i de forskellige rækker, idet harvetænderne, når de gik tæt på rækkerne, lagde for meget jord på disse. Dette synes ikke at være tilfældet, hvor man har kørt med Germinatorharven. Dette beror formodentligt på, at harvetænderne sidder tættere på denne harve, at bearbejdningsdybden er mere ensartet, og at de bagerste valser efterlader overfladen mere jævn.

Hvordan gik det med tromling?

Den anvendt tromle lægger ikke mere jord på planterne og har i disse forsøg gjort mindst skade, men samtidig er det nok sjældent, at den kommer til at gøre nogen nytte. Generelt var der ingen påvirkning af jorden i rækkerne i forsøget på Lönnslätt, og der blev ikke skabt den nødvendige finjord. Det vil derfor nok være begrænset, hvor ofte tromlen er det rigtige valg til skorpebrydning. Skorpebryderne, som blev anvendt på Ädelholm, gjorde tilsyneladende et godt stykke arbejde. På trods af dette blev fremspiringen ringere eller forsinket (tabel 1). Skulle der i fremtiden igen komme problemer med skorpe, ville jeg i første omgang overveje, om det ikke er bedre at vente. Hvis skorpen er tilpas kraftig og vejret stabilt, ville jeg vælge at lave en så skånsom skorpebrydning som muligt. Dertil ville jeg vælge skorpebryderen eller Germinatorharven med tænderne helt eller næsten helt oppe.

Men hvem ved. Der kan måske gå ti år, før vi får så kraftig skorpedannelse igen, og da har vi formodentligt glemt, hvad vi har lært.

Hvad siger dyrkeren?

Mats Olsson, Lönnslätt.

- I år er det bare at konstatere, at det var bedst ikke at gøre noget. Jeg er dog positivt overrasket over resultatet og vil køre igen næste gang, hvis der kommer skorpe. Da tror jeg, at jeg vil harve øverligt med Germinatorharven og spænde tromlen efter for at genpakke jorden.

Jeppé Mårtensson, Hviderup.

- Med facit i hånden skulle man ikke have gjort noget. Men er der skorpe, må man forsøge at gøre noget, for det bliver aldrig godt at så om. Vil du køre igen, hvis der kommer skorpe i fremtiden? Ja, men strategien må man afgøre fra gang til gang og fra år til år.

Jacob Bennet, Slättäng.

- Jeg kommer til at være betydeligt mere forsigtig i fremtiden og have is i maven med årets resultat i erindring. Min strategi er at så tidligt og øverligt for at få en hurtig fremspiring. Jeg tror, at man i de fleste tilfælde bør vente, og hvis det viser sig at være forkert, må man helt enkelt så om. Det bliver ikke nødvendigvis så dårligt. ■

Opera®

**- det bedste valg
og et højt merudbytte**

1,62 ton/ha sukker i 21 forsøg
fra 2009-2015 for 2 x 0,5 l/ha Opera

Kilde: Oversigt over Landsforsøgene 2015

Opera er mere end et svampemiddel.
Opera øger planternes fotosyntese og forbedrer kvælstofudnyttelsen med tendens til et lavere amino-N indhold, samt reducerer stresspåvirkninger i vækstsæsonen.

- **Bedre plantesundhed**
- **Ekstra sukker**
- **Højere dækningsbidrag**

Læs mere på www.agro.basf.dk

Crop Protection

Klaus Nielsen
40 71 84 32

Jakob Skodborg Jensen
40 16 81 63

BASF
We create chemistry

Plantebeskyttelsesmidler skal anvendes på forsvarlig måde. Læs altid etiketten og oplysninger om produktet for anvendelse. Vær opmærksom på de advarselssætninger og advarselssymboler, der fremgår af etiketten.

Opfølgning på markerne med skorpedannelse i 2015

Af Klaus Sørensen

I Sukkerroe-Nyt nr. 3-2015 bragte vi artiklen "Forårets djævelske skorper", hvor 5 roedyrkere berettede om deres udfordringer i 2015 med skorpedannelse efter roesåningen og deres individuelle tiltag for at bryde skorpen. Her i artiklen følges op med en kort status på forløbet hos de 5 dyrkere.

Tromling

Gårdejer Hans Henrik Jul Pedersen, Asserstrup ved Nakskov havde valgt at tromle roemarken på 40 ha for at bryde skorpen.

Hans Henrik Jul Petersen oplyser, at roerne blev sået d 25.-26. marts, og jorden havde en fin krummestruktur i overfladen, men den var både kold og tung, når man kom lidt i dybden, idet vinteren ikke havde budt på frost af betydning. Det giver risiko for, at jorden slemmer sammen, hvis der kommer store nedbørsmængder af sne og regn, sådan som det blev tilfældet. Heldigvis kom vinden fra sydvest, så jorden kun langsomt tørrede op.

Hans Henrik Jul Petersen oplyser videre, at han besluttede sig for at tromle roerne for at bryde den skorpe, som havde dannet sig. Efter tromlingen viste der sig en meget ensartet fremspiring, så starten blev trods alt god. På den pågældende mark er der et stort ukrudtstryk, og det kan være en svær opgave at holde marken ren gennem hele vækstsæsonen, men tromlingen bevirkede samtidig, at ukrudtet kom ensartet op, og da man samtidig var begunstiget af godt sprøjtevejr, virkede ukrudtsbekæmpelsen helt hen til optagningen.

De første roer af sorten Lombok blev leveret den 12. oktober med en renhed på

93,7 %, sukkerindhold på 18,9 % og et udbytte på 17,6 tons sukker pr. ha.

Den næste levering skete den 7., 9. og 10. november, hvor der samtidig blev taget 5T forsøgene op. Denne levering var også Lombok med en renhed på 88,7 %, sukkerindhold på 18,3 % og et udbytte på 16,8 tons sukker pr. ha.

Den sidste halvdel af marken blev taget op den 3. december og lagt i kule. De roer blev levet fra den 12. december.

Det var sorterne Lombok, Louisa, Tonga, Birdie og Perry. Der var noget forskel på udbyttet af de 4 prøvesorter.

Det samlede udbytte fra de 40 ha blev 3.896 tons snavsede roer med en pol på 18,5 % og et udbytte på 16,2 tons sukker pr. ha.

Hans Henrik Jul Petersen peger til slut på, at det blev til et flot resultat, som han er meget tilfreds med, men uanset dette vil han ikke anbefale at roerne tromles, uden at der foreligger en helt speciel situation, som f.eks. sammenslemmet jord, for højt liggende frø eller lignende.

Ekstra overkørsel med roesåmaskinen

På Borreby Gods ved Skælskør havde man valgt at køre arealet over en ekstra gang med roesåmaskinen. Overfladen var næsten som beton, og man kørte derfor med roesåmaskinen for at ridse rækkerne op igen på de 50 ha med roer.

Driftsleder Jacob Rasmussen oplyser om resultatet, at der måske manglede nogle få roer, men marken så generelt ikke ud til at have taget skade af overkørslen med såmaskinen.

Resultatet blev et normaludbytte for ejendommen med 12,5 tons sukker pr. ha, hvilket også svarer til de opnåede

udbytter i området. Generelt i området var der en pæn høj sukkerprocent mens rodudbyttet skuffede lidt. På Borreby var forholdet dog modsat med et relativt lavt sukkerindhold for året på 17,5 %, mens rodudbyttet var på fint niveau.

Jacob Rasmussen oplyser desuden, at den ekstra overkørsel med så-maskinen i den interne kalkule sættes til 175 kr pr. ha.

Skorpebryderen

Bent Jensen, Raageskovgaard, Danmark har benyttet den special-fremstillede skorpebryder, som han selv har udviklet og fremstiller. Maskinen er påsat en trykrulle, som kan bryde skorperne. Bent Jensen oplyser, at han i 2015 havde 34 ha med roer, alle NT sorter. Da han selv har udviklet og fremstillet skorpebryderen venter han ikke længe med at benytte den, hvis der er tvivl om fremspiringen.

Det var også tilfældet i 2015, hvor hele

Bent Jensen med skorpebryderen, som han selv har udviklet og fremstiller.

arealet blev kørt over med skorpebryderen. De første 25 ha blev overkørt ret tidligt, hvor kun 10 % af roerne var spiret frem, mens de resterende 9 ha først blev behandlet efter, at maskinerne var retur fra endt udlejning. På det tidspunkt var ca. 50 % af roerne fremme.

Bent Jensen peger på, at han efterhånden har gjort den erfaring, at den smule skade, der kan ske ved behandlingen, ikke er noget imod den gavn, der kan opnås i form af en bedre plantebestand, mere ens plantestørrelse og hurtigere fremspiring, når roerne ikke møder modstand. Fremkørselshastigheden er så hurtig som muligt uden at se på roernes størrelse. Resultatet blev en plantebestand på 80.000 planter/ha, sukkerindhold på 19 % og et gns. udbytte på 16,0 tons polsukker pr. ha. De sidste roer fra 8 ha blev taget op omkring den 1. december, og de gav 17,25 tons sukker pr. ha. Bent Jensen peger på, at det er utroligt, at udbyttet blev så godt, når man tænker på modgangen i starten samt tidspunktet,

hvor roerne lukkede rækkerne.

Bent Jensen oplyser endvidere, at han selv har brugt en 12 rækket skorpebryder med en kørsel på 4-5 km i timen, hvilket giver en kapacitet på ca. 2-2,5 ha/timen. Bent Jensen har i alt 6 skorpebrydere i varierende bredder, som kan lejes – prisen er 290 kr/ha.

Gdr. Michael Christiansen, Harpelunde brugte også skorpebryderen fra Bent Jensen på en del af sin roemark, og tilbagemeldingen fra Michael Christiansen er ligeledes, at roerne har udviklet sig fint, der hvor de er overkørt med skorpebryderen. Det er dog svært at sige, hvor stor en virkning det havde at køre med skorpebryderen, da der efterfølgende kom regn, som løste en stor del af problemet på de marker, hvor man ikke havde gjort noget. Michael Christiansen oplyser, at da der var tale om samme mark, hvoraf kun en del af arealet blev overkørt med skorpebryderen, blev der er ikke lavet målinger på en evt. forskel i det endelige

udbytte i den behandlede og ubehandlede del, men det er hans indtryk, at der var forskel på roerne, når man fulgte deres udvikling bagefter. Roerne i den del af marken, som var blevet behandlet med skorpebryderen, så ud til at stå bedre. Det samlede udbytte blev 14,97 tons sukker pr. ha.

Sen såning

På Øllingsøe Gods ved Søllested er strategien at vente med at så roerne, til jorden er varm med en temperatur på 6 grader, og vejrprognosen varsler stigende temperaturer

Driftsleder Martin Hansen oplyser, at strategien blev fulgt i 2015, og de 100 ha med roer blev sået omkring den 7. april, hvilket var op til 3 uger senere end de tidligste såninger i området. Øllingsøe oplevede derfor ingen problemer med skorpedannelse i 2015. Martin Hansen oplyser, at roerne udviklede sig normalt i lighed med andre roemarken i området. ■

GRIMME - fra såning til optagning

Markus Pratelli
Rådgivning & Salg
Fra Danmark: 0046 72 858 25 67
Från Sverige: 072- 858 25 67
Mailadresse: mp@grimme.dk

MATRIX
- den nye enkeltkornssåmaskine
til henholdsvis sukker- og foderroer
samt raps.
Den kan fås i en 12- eller
18-rækket variant.

GRIMME
www.grimme.dk

Løvhegnet 9-11 • 8840 Rødkærso • +45 8665 8499 • grimme@grimme.dk

Informationsbrev udsendt til alle sukkerroedyrkere

Usikkerhed om sukkerkontrakter - hvad har man fra 2017 og frem?

17. februar 2016

For 4 uger udsendte vi her fra Danske Sukkerroedyrkere et brev med en status på ejerskab/omsættelighed af sukkerkontrakter.

Budskabet i brevet var at gøre opmærksom på, at i den nuværende situation uden en ny aftale mellem Danske Sukkerroedyrkere og Nordic Sugar om vilkårene fra 2017 udløber muligheden for handel med sukkerkontraktmængde snart. Fra Danske Sukkerroedyrkere ønsker vi – og vi fortsætter kampen – at bevare det nuværende system, hvor den enkelte dyrker har et ejerskab og frit kan omsætte sin sukkerkontraktmængde, men i den nuværende situation uden en ny aftale kan ingen sige, hvordan en ny aftale kommer til at se ud, og om det på et tidspunkt igen bliver muligt at handle kontraktmængde efter den nuværende deadline (*se nedenfor vedr. deadline*).

Hvorfor skriver vi så allerede ud nu igen? Det gør vi, fordi Nordic Sugar siden da – her uhørt langt inde i forhandlingsforløbet – har kastet nye krav på bordet. Nordic Sugars seneste krav i forhandlingerne er, at Nordic Sugar fremadrettet fra 2017 alene vil garantere en andel af den enkelte dyrkers seneste års kontraktmængde. Den resterende mængde vil Nordic Sugar som udgangspunkt selv fordele. Vi har afvist dette krav. Vi og Nordic Sugar er fortsat enige om, at den enkelte dyrkers kontraktmængde i 2016 skal danne grundlag for dyrkerens kontrakt i 2017, men mængde

og forløb fra 2017 er med Nordic Sugars nye krav således blevet yderligere usikkert.

Hvad er vores budskab med dette brev? Det er, at man fortsat skal være opmærksom på deadline for handel, såfremt man ønsker at handle kontraktmængde, men man skal være meget varsom med i sine beregninger at lægge til grund, at de nuværende forhold fortsætter uændret. Ingen ved, hvordan de endelige vilkår kommer til at se ud.

Vi vil dog gerne understrege, at indeværende brev og budskab om uklarhed gælder de fremtidige vilkår vedr. den enkelte dyrkers kontraktmængde. Usikkerheden gælder ikke den fremtidige sukkerproduktion i Danmark. Her har Nordic Sugar fortsat klart tilkendegivet, at der også fremover skal produceres sukker på et niveau som i dag på de to sukkerfabrikker, hvilket vi bakker op om fra Danske Sukkerroedyrkere.

Frist for handel med sukkerkontraktmængde – forlænget til den 31. marts 2016

Fra Danske Sukkerroedyrkere har vi presset på for at få forlænget fristen for handel med sukkerkontraktmængde, hvor vi gerne så en forlængelse frem til, at vi har en aftale på plads om alle vilkår fra 2017. Desværre har Nordic Sugar ikke været lydhør overfor dette, men vi har dog opnået enighed om en forlængel-

se af fristen frem til den 31. marts 2016, hvilket giver lidt ekstra tid at agere på.

Særligt vedr. forpagtningsforhold

Rigtig mange bortforpagtere og forpagtere har henvendt sig til os de seneste måneder med deres frustration over de uklare forhold, og hvad de skal gøre. I mange tilfælde har man bortforpagtet jord og samtidig solgt sukkerkontrakten til forpagteren med en klausul om, at kontrakten skal handles tilbage, når forpagtningsaftalen på jorden ophører. Såfremt det skulle ende med, at det fremover ikke er muligt at handle kontraktmængde, vil det ikke være muligt for forpagter at returnere kontraktmængden til bortforpagter, og medmindre der er taget højde for dette i forpagtningsaftalen, kan det indebære et erstatningsansvar for forpagteren, hvis/når han ikke kan opfylde betingelsen om at tilbageføre kontraktmængden.

Bortforpagter og forpagter har således mulighed frem til deadline den 31. marts 2016 til at flytte kontraktmængden derhen, hvor den skal ligge fremover.

Deadline for handler og forpagtninger inkl. jord, den 15. august 2016

I henhold til Brancheaftalens § 4.2.2 er deadline den 15. august, såfremt der ved salg af kontraktmængde samtidig sker salg af det landbrugsareal, hvor roerne svarende til den pågældende kontrakt-

mængde dyrkes. Det er aftalt, at denne bestemmelse tilsvarende også gælder forpagtede arealer, der overdrages senest den 15. august 2016.

Det er en betingelse, at ejerskabet/rådgiveren skal have skiftet hænder senest den 15. august 2016, dvs. med virkning for dyrkningen 2016 (det er ikke blot aftalen, der skal være indgået senest den dag).

Hvad kan man gøre som forpagter/bortforpagter?

Står man i et forpagtningsforhold, hvor der er en sukkerkontrakt involveret som beskrevet ovenfor, kan man gøre et af følgende:

1. Aftale at forpagteren køber kontraktmængden, senest den 31. marts 2016.
2. Opsige den eksisterende forpagtningskontrakt og eventuelt indgå en ny, som tager højde for den usikre situation.

3. Kontrakten føres tilbage til bortforpagter senest den 31. marts 2016, hvorefter "bortforpagter" på ny er roedyrker. Herefter indgår "bortforpagter" og "forpagter" senest den 31. marts 2016 et Dyrkningssamarbejde i henhold til § 5.3 i Brancheaftalen. Man skal i givet fald udfylde en "Dyrkningssamarbejdserklæring", som man får fra Agriceret. Bemærk, fører man kontrakten tilbage, er "bortforpagter på ny ejer af kontrakten og fuldgældig roedyrker med alle de forpligtelser, der følger med. Det er også "bortforpagter", der modtager roeafregningen og får afregningen udbetalt. Disse ting skal således aftales mellem parterne, og tilsvarende vedr. de økonomiske forhold som f.eks. moms, skat og EU-støtte. De sidstnævnte ting kan en økonomikonsulent dog forholdsvis enkelt administrere. Det er et krav, at "bortforpagter" er CVR-registreret.

4. Ingenting og lade forpagtningsaftalen fortsætte, da det hele er så usikkert, og man ved reelt ikke, om ændringer forbedre tingene eller ej. Dog er det i så fald vigtigt, at man har en god drøftelse mellem forpagter og bortforpagter om dette, og herunder aftaler konsekvenserne, såfremt det viser sig, at kontrakten efterfølgende ikke kan føres tilbage til bortforpagter, eller såfremt andre bestemmelser får indflydelse på kontraktmængden (jf. side 1 af indeværende brev).

En god dialog mellem bortforpagter og forpagter er uanset hvad nøgleordet. ■

Med venlig hilsen

Jørn Dalby

Formand

FMR Maskiner

HOLMER exact

HOLMER TERRADOS T4-40 Det nye koncept for roeoptagere

Intelligent udviklet og optimalt konstrueret for lavest mulige egenvægt.

- Nyudviklet rammekoncept som er 17% lettere
- Nyt optagebord op til 33% lettere
- Mulighed for 1250/50R32 dækmontering
Markedets bredeste!

HOLMER frakørselsmaskine

Optimer logistikken ved optagningen med HOLMER frakørselsmaskine
Fabriksopbyggede med hydrostatisk transmission og hydr. udklappelig sider
Komplette kits til egen ombygning af ældre optager fås også

Af driftsleder
Per Kjeldsen
Valdemarskilde
Landbrug Høng

Udskiftning af en harve fra en 8 m til en ny brugt på 9 m
– den gamle er til salg!

Afsluttende status og bemærkninger fra Per Kjeldsen

Kære kollegaer, en sæson er gået, et nyt år er godt i gang, og inden længe skal vi ud og sætte gødningssprederen på traktoren, ud med den afmålte mængde lige til kanten og godt fordelt på arealet.

Som med alle vores andre opgaver er præcision og omhyggelighed grundstenen i vores arbejde, og det bliver ikke mindre vigtigt i 2016, hvor vi har ca. 16 % mere kvælstof til rådighed. Hvor gør de nye kg bedst gavn?

Hvilken afgrøde betaler bedst for kvælstof til 8 kr/kg? Og hvilken pris skal 2016 afgrøderne sælges til?

En forlængst udtjent bygning bortskaffes og giver udsigt til Storebælt.

2016 er et år med en Landbrugspakke, som giver øget optimisme, og fagligheden i planteavlens bør nu løftes af den enkelte driftsleder. En udfordring vi længe har søgt. Dog skal vi stadig hente vores manglende hektarstøtte via diverse støtteordninger. Senest GPS/sprøjtning, gødningstildeling og løbende optimering på energisiden, hvor man skal være opmærksom på, om der er CO₂ muligheder i form af jordbehandling eller eks. en traktor med bedre udnyttelse af brændstoffet. Her på bedriften har vi forud for den kommende sæson investeret i en ny Bredal F 8 gødningsspreder, som behersker kilespredning.

Heldigvis er der aldrig "fred"

Heldigvis er der aldrig "fred". Der er altid nye opgaver og nye ting at gå til møder om. Det er f.eks. om randzoner, der måske skal forblive, nu hvor de alligevel er etableret, eller om nyt blomsterbrak – hvad er det? Om nye kemikalier som nok er kendte produkter blandet

med hinanden i halvt eller dobbeltlet styrke af det, vi lige kendte! Der er nok at holde sig opdateret på, hvis vi vil være med i forreste række.

Kan vi lære noget af den afsluttede vækstsæson?

Januar er også statustid. Kan vi lære noget af den afsluttede vækstsæson? For roernes vedkommende er læren, at sammenklasket jord lige efter såning koster. Vores ellers flotte mark kastede 12,4 tons sukker af sig, selvom der med den mængde vand og varme var en del højere forventninger. Det var dog først hen i september, at de forventninger fik næring. Den eftermiddag i april, hvor jeg var ude at strigle skorpen væk, var 12,4 tons pr. ha. langt væk, og det siger alt om det, vi arbejder med og giver os lysten til at forsætte og forbedre os år for år.

Udvikling og gamle opgaver

I værkstedet monteres GPS i yderligere

Ny gødningsspreder under klargøring ved Slagelse Maskinforretning.

to traktorer. Da jeg var elev, var der traktorer med og uden radio, men nu er der med eller uden GPS, og det næste bliver med eller uden fører. Hvor mange enheder kan en operatør, som er centralt placeret i forageren, passe fra pickuppen? Heldigvis har vi netop haft godt gammeldags januarvejr med frost, så de sidste sten på hveden kunne samles og hegnene klippes.

Opgaver der nok stadig vil være manuelle i en rum tid fremover og gøre, at der endnu er brug for en vis arbejdsstyrke på ejendommene og dermed liv i frokoststuen.

Frustrerende med forhandlinger der trækker ud

Så er der fremtiden for vores roer? Det eneste, vi ved med sikkerhed, er, at Danske Sukkerroedyrkere og Nordic Sugar ikke når meget på 12 måneder. Forhandlingerne, som nu har været i en afgørende fase siden maj 2015, må siges at trække ud, og det er noget frustrerende især for os langt væk, som kan (men ikke nødvendigvis vil) blive værst ramt. Der er markplaner, som på den lange

bane skal gå op i en højere enhed, og kontrakter på eksempelvis frø, der er afgørende i et sammenspil med den del af ejendommen, hvor der er arealer, som i årtier ikke har haft andet end roer som vekselafgrøde.

Jeg vil slutteligt ønske alle læsere en god vækstsæson og håber, at indblikket i vores dagligdag har været stof som kunne interessere Sukkerroe-Nyts læsere. ■

*Hilsen
Per Kjeldsen*

Resultatet af kampagnen 2015 i Danmark - næsthøjeste udbytte med 13,1 tons sukker pr. ha

Af Klaus Sørensen

	2014	2015
Areal:	35.500 ha	24.800 ha
Dyrkere:	1.265 stk.	1.183 stk.
Areal pr. dyrker:	28,1 ha	21,0 ha
Leverede rene roer, i alt:	2.933.437 tons	1.769.071 tons
Leveret polysukker, i alt:	503.958 tons	323.972 tons
Leveret hvidtsukker, i alt:	476.449 tons	310.902 tons
Sukkerindhold:	17,2 %	18,3 %
Renhed:	89,6 %	88,2 %
Afregningsfaktor (ekstraktion):	105,8	104,2
Rodudbytte pr. ha:	82,6 tons	71,3 tons
Polysukker pr. ha:	14,2 tons	13,1 tons

Opgørelsen over kampagnen samt yderligere information om sukkerproduktionen i Danmark og udlandet vil fremgå af publikationen "Sukkerstatistik", der udgives af Danske Sukkerroedyrkere. Årets opdaterede udgave af statistikken vil være tilgængelig på Danske Sukkerroedyrkeres hjemmeside umiddelbart efter foreningens generalforsamling den 7. marts 2016 – www.danskesukkerroedyrkere.dk.

Af Jan Larsen
Gundslev
Nørre Alslev

Jan Larsen ny dyrkerskribent fra Nørre Alslev

Jeg er blevet spurgt, om jeg kunne tænke mig at skrive lidt om min bedrift.

Det vil jeg selvfølgelig gerne.

Først lidt om mig selv. Jeg er 48 år, blev færdig som agrarøkonom fra Næsgård i 1993 med svineproduktion som linjefag.

Før Næsgård havde jeg haft flere praktikpladser, blandt andet i Australien. I ferien mellem 1. og 2. år på Næsgård samt lige herefter arbejdede jeg som høstmedhjælper på Frijsenborg Landbrug.

Jeg fik herefter arbejde som fodermester på Fyn (435 søer), og samtidig fandt jeg Annette, som kommer fra Odense. I 1997 flyttede vi sammen i Gredstedbro, lige uden for Ribe. Her havde Annette efter endt dyrlægeuddannelse fået arbejde, og jeg fik arbejde som driftsleder i en opforeringsbesætning.

Planen var dog at flytte tilbage til Gundslev på Nordfalster, hvor drømmen om egen nybygget sostald var nået så langt frem, så poltene var bestilt til levering i 1999. Dette blev dog stoppet, da jeg blev ramt af allergi mod svineepitel. I stedet blev jeg boende et halvt år længere i Gredstedbro og tog kloakmestereksamen i Esbjerg.

I 1999 flyttede vi så til Gundslev.

Annette fik arbejde hos Møns dyrlæger, og jeg købte en brugt rendegraver og en

minigraver, hjalp min far samt lavede noget entreprenørarbejde.

Der bliver hurtigt rigeligt at lave, og jeg ansatte Karsten (min svoger), som stadig arbejder hos mig.

I samarbejde med en lokal svineproducent lavede jeg i 2004 en forpagtningsaftale på 1 ha i 30 år og medvirkede til at opføre en smågrisestald (havde stadig miljøtilladelsen) med en årlig produktion af 35.000 stk. 30 kg grise. Dette gør, at jeg årligt modtager 4.500 m³ gylle.

I 2005 overtog vi mine forældres gård (70 ha), som er en gård, min farfar købte tilbage i 1947, og vi byttede derfor adresse med mine forældre. Samtidig indgik jeg i et marksamarbejde med Hans Stausholm og Henrik Strange, hvor jeg har til opgave at sørge for roerne og gylle, mens de sørger for kornet. Vi sprøjter hver især.

Vi oprettede også et fælles I/S, hvor vi har nogle forpagtninger. Senere fik vi 2 mand ansat på regning til at udføre en masse underentreprenøropgaver for blandt andet Hede Danmark.

I 2007 købte Henrik og jeg Nørre Alslev rådhus i forbindelse med kommunesammenlægningen. Huset er i dag fuldt udlejet (2.900 m²) til en blanding af erhverv og ældre boliger.

Status i dag

I dag driver vi i alt ca. 650 ha, hvoraf de 210 ha hører til min bedrift.

Så status i dag: jeg er gift med Annette, vi har 2 børn. Annette har overtaget halvdelen af Møns Dyrlæger. Jeg har 2,5 mand ansat her på gården, hvor den ene fortrinsvis arbejder i marken.

Markplan

2016 inkl. forpagtning

Hvede	110 ha
Roer	67 ha
Byg	53 ha
2. års rødsvingel (DLF)	18 ha
Spinat (Vikima)	18 ha
Hybrid raps (Vikima)	12 ha
I alt	278 ha

Vinterarbejdet i år består i eftersyn af maskinerne, lidt renovering af driftsbygningerne og lidt småopgaver ude i byen. Karsten er aktuelt på rørlæggerkursus i 7 uger.

Når det sner eller bare er frostvejr, har vi rigeligt at se til med vintertjenester for Hede Danmark, hvor vi salter og rydder sne på parkeringspladser hos de lokale dagligvarebutikker. Det samme gør vi for Cargo Syd, Hardi, DLF og Ardo.

I uge 7 står den på skiferie.

Forbereder til flydende gødning

Vi er også ved at forberede, at vi til foråret skal prøve at bruge flydende gødning, når vi sår roer. Jeg har byttet min gamle Accord ud til fordel for en nyere Unicorn SD, hvor der er monteret et Kyndestoft anlæg på.

Jeg har, lige siden vi byggede stalden, fuldgødet roerne med nedfældet gylle.

Det har altid virket fint, når bare man har is i maven og venter med at så, til naboerne er færdige, for at undgå strukturskade med gyllevognen.

I år vil vi enten fuldgøde med flydende gødning, eller, hvis det bliver et "tørt" forår, måske bruge halvt gylle og halvt flydende gødning.

Jeg er også begyndt at aftage 1.000 m³ minkgylle, så det bestemmer også lidt, hvordan gødningsplanen bliver.

Gyllebeholderen er dorklet

Som noget nyt har jeg fået dorklet min gyllebeholder for 2 uger siden, hvor

arbejdet blev udført af Døllefjelde Maskinstation.

Der har altid været problemer med at få beholderen ordentligt omrørt og dermed ordentligt tømt. En beholder på 4.600 m³ er bare for stor. Så nu glæder vi os til at se, om det virkelig er noget, der virker, for så er pengene givet godt ud.

Maskinstationsarbejde

Jeg gør det også i maskinstationsarbejde.

Vi presser bigballer, radrenser, tager roer op og har 2 anlæg til kuledækning kørende, når der skal dækkes roer i efteråret. Dette medfører, at efteråret faktisk er en mere travl periode end høsten.

Roepolitik

Politisk følger jeg lidt med på sidelinjen med hensyn til fremtidig roedyrkning i Danmark. Jeg er ikke i tvivl om, at vi skal have roer, og jeg er heller ikke i tvivl om, at det – i hvert fald i nogle år – bliver noget ringere økonomisk. Men det

ærgrer mig lidt, at Jørn Dalby ikke kan få de store drenge i Nordic Sugar med på ideen om, at vi kan bevare vores nuværende kontraktssystem.

Det er lidt svært at være aktør på optager/kuledækker markedet, hvis ikke arealerne nogenlunde er lige store fra år til år.

Jeg tager roer op for nogle få men store kunder, hvor jeg skal tage lidt over 700 ha op i 2016. Hvis det fremover bliver ligesom f.eks. frødyrkning, hvor man nemt kan gå 20 % op og ned i areal fra år til år, vil det betyde, at nogle år vil det være svært at nå opgaven, og andre år vil det være svært at få økonomi i en måske nyindkøbt maskine. Det system, vi har nu, hvor det kører mere kontinuerligt, gør, at det er mere roligt at investere efter.

Overvejer køb af ny Holmer

Med hensyn til roeoptager arbejder jeg i disse dage med Holmer på at finde en

Hos Geoteam er du altid sikret

BRANCHENS BEDSTE SERVICE OG SUPPORT INDENFOR PRÆCISIONSLANDBRUG

Professionelle montører

Vores dygtige montører finder den bedste løsning i samarbejde med kunden.

Vagttelefon

I perioden 1. februar til 1. oktober er vi klar med support og vejledning i akut opståede problemer dagligt mellem 6-22. Ring: 5356 5969 eller skriv til support@geoteam.dk

GPSnet.dk

Danmarks mest præcise RTK-netværk. Uanset hvilket system du bruger, kan du anvende GPSnet.

Geoteam PLUS

Geoteam PLUS: Med Geoteam PLUS abonnement får du professionel support. Vi hjælper dig videre så du får mest muligt udbytte af dit udstyr.

Kontakt os på:

7733 2233 | mail landbrug@geoteam.dk

 GEO
TEAM

Kørsel med sneplov og saltspreder er det bedste vinteraktiv på bedriften. Når der falder sne, køres med to køretøjer som vist på billedet.

fornuftig byttepris på en ny T4 i stedet for min 3 år gamle T3. Min brugte maskine kører helt uden problemer, men den skal nu til at have den store omgang udskiftning af sliddele for at være klar til næste sæson.

Derfor går overvejelserne nu på, hvad der er billigst pr. ha – renovere den nuværende, eller starte med en ny, hvor der de første år ikke er ret store udgifter til sliddele! Noget, der også lokker lidt ved den nye Holmer model, er, at den er kommet med 7 valser i optagerbordet og monteret med det nye easy-lift system på kitskærene.

Det gør, at man undgår at få mere jord ind i maskinen end højst nødvendigt, da hvert sæt kitskær arbejder uafhængigt af hinanden i dybden i forhold til, hvor dybt roen sidder i jorden.

Hvis jeg vælger at købe en ny optager, vil det være min 5. Holmer, hvor de 2

sidste maskiner kun har kørt henholdsvis 2 og 3 år, før de er blevet skiftet ud. Når vi leverer ca. 60 - 70 % af roerne direkte, er det vigtigt, at der er så få nedbrud som muligt, for ellers bliver der bare kø af ventende vogne. Måden, hvorpå vi tager op og leverer roer i vores køregruppe, vil jeg komme ind på senere på året.

På kornsiden kører jeg alt korn væk i høst, da jeg ikke har nogen form for kornopbevaring. Til kommende høst hedder bygsorten Quench, hvor der er tegnet kontrakt på pris og afregningstidspunkt, og i ca. 17 ha af arealet vil der blive udlagt rødsvingel. Det gør Henrik med sin Rapid samtidig med såningen.

Gødningsplan med mere kvælstof

En af de nærmeste uger skal jeg over til DLS og have lavet min gødningsplan og

sprøjteplan for 2016. Det glæder jeg mig til, da det er længe siden, at man i store træk har haft den mængde kvælstof til rådighed, som man kan ønske sig. Det og flere gode tiltag kan vi som landmænd takke vores nuværende regering for. Jeg håber, det er kommet for at blive, men det er et meget spinkelt flertal, der har givet disse forbedringer.

Det er derfor vigtigt, at der hurtigt fremkommer nogle undersøgelser, der viser, at vores miljø godt kan bære, at vi dyrker jorden optimalt. For hvis det tipper over til en regering med en anden farve, er der ingen garanti for, at goderne fortsætter.

Det bliver det hele for denne omgang. Næste gang bladet udkommer, håber jeg at kunne have lidt billeder med af forårsarbejdet, og jeg glæder mig til at skrive videre om hverdagen i Gundslev. ■

Uændret roepris i 2016

Af Klaus Sørensen

Prisen på kontraktroer er uændret i 2016 i forhold til 2015. Prisen er således ca. 198 kr pr. ton roer med 16 % sukker (den nøjagtige pris er afhængig af eurokursen). Heri er inkluderet et markedstillæg på 2 kr pr. ton roer. Hertil kommer desuden mulige tillæg for sukkerindhold, renhed, nedsat prøvefrekvens, tidlig og sen levering samt betaling for pulp. Såfremt Nordic Sugars regnskabsresultat (regnskabsåret 1/3 2016 - 28/2 2017) giver grundlag for det, kan man endvidere opnå et Resultattillæg i henhold til Brancheaftalens § 15.10. Prisen er aftalt mellem Danske Sukkerroedyrkere og Nordic Sugar. De øvrige vilkår er fastlagt i Brancheaftalen for 2015-16, som kan hentes på hjemmesiden – www.danskesukkerroedyrkere.dk

Overskudsroer

I henhold til Brancheaftalen fastsætter Nordic Sugar en pris på overskudsroer leveret ud over kontraktopfyldelse på 105 %. Denne pris er sat til ca. 123 kr pr. ton 16 % roer (16,5 Euro). Prisen i 2015 var ca. 37 kr pr. ton (16 %).

Mht. betaling for overskudsroer leveret i intervallet 100-105 % henvises til Brancheaftalens § 15.4.

Bemærk, at i 2015 var reglerne vedr. levering under kontraktmængden suspenderet. Det drejede sig om: 92 % reglen (jf. § 3.8.1 i Brancheaftalen) samt 80 % reglen (jf. § 3.8.3 i Brancheaftalen). Begge regler er igen gældende i 2016. Ved beregninger efter 92 % reglen udelades 2015 af beregningen.

Opdatering af regneark på hjemmesiden

Regnearket på Danske Sukkerroedyrkeres hjemmeside til beregning af indtægten og fordelingen af roeafregningen hen over året er nu opdateret med den nye roepris for 2016. Der er tale om et regneark i Excel, som man kan hente og lægge ned på sin egen PC, hvorefter man indtaster sine egne tal på areal, kontraktmængde, forventet udbytte m.v. Regnearket er opbygget relativt simpelt ud fra et ønske om at gøre det let at benytte og overskueligt.

Det er gratis at hente og benytte regnearket. Regnearket for årene 2015 og 2016 kan hentes på

www.danskesukkerroedyrkere.dk ■

Fortsat mange vogne som fik testet bremserne i 2015

Af Klaus Sørensen

Antallet af vogne, som i 2015 har fået testet bremserne forud for roekørslen i kampagnen, er fortsat på et højt niveau. I alt blev 262 vogne testet og fik godkendt deres bremser i 2015 via ordningen, som Danske Sukkerroedyrkere

lancerede tilbage i 2011. De godkendte køretøjer er alle blevet påsat 2015-bremsemærkatens bag på vognen. Antallet er lidt mindre end i 2014 men højere end i 2013, og antallet af testede og godkendte vogne har ligget på et stabilt højt niveau i alle de fem år, som ordningen har kørt. Ordningen nyder fortsat stor anerkendelse hos politiet, og der har ligeledes været en positiv opmærksomhed om ordningen fra andre dele af landet.

Kampagnen med bremsetesten kører videre i 2015, og her er det fortsat vigtigt både at få tjekket køretøjer, som ikke

tidligere har været igennem testen, men også at få testet de køretøjer på ny, som er blevet godkendt og har fået bremsemærkatens tidligere, så man er sikker på, at køretøjet fortsat lever op til kravene. Ordningen er ikke forbeholdt roevogne – man kan også få testet vogne, som skal bruges til andet end roekørsel på bedriften.

De fire aktører, som i 2015 stod for test af bremserne, fortsætter også i 2016:

- **Glosunde Maskinfabrik**
- **Mertz**
- **Pouls Bremseservice**
- **SAWO**

262 roekøretøjer fik forud for 2015-kampagnen testet og godkendt bremserne.

HUSK generalforsamling i Danske Sukkerroedyrkere

Mandag den 7. marts 2016, kl. 9.30
Sakskøbing Sportscenter i Sakskøbing

Sukkerproduktionen i Centralamerika er stigende

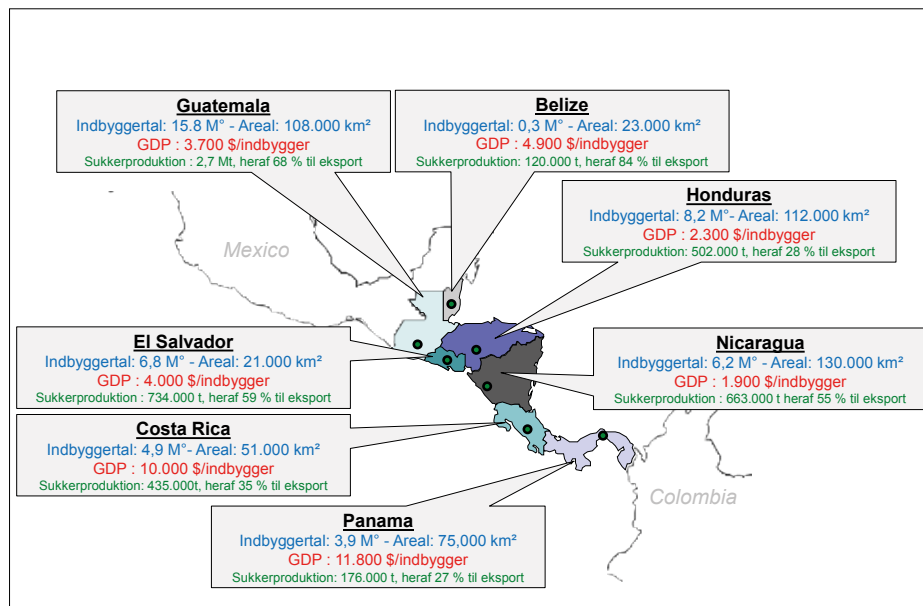
Sukkerproduktionen i de 7 lande i Centralamerika er omtalt i en rapport fra Verdensorganisationen af Roe- og Rørdrkere, WABCG, hvorfra jeg i sidste nummer af Sukkerroer-Nyt bragte en omtale af Guatemala, som er den største producent i regionen. Her i dette nummer fortsætter jeg med en omtale af de øvrige lande.

De 7 lande i regionen er Guatemala, El Salvador, Nicaragua, Honduras, Costa Rica, Panama og Belize. De syv lande i Central-/Mellemamerika producerer tilsammen 5,7 millioner tons råsukker, og alle landene er eksportører med en eksport på tilsammen 3,8 millioner tons. De har specielle aftaler med USA og EU om eksport til disse lande. I alt 17 % af USA's importkvota kommer fra dette område og var i 2014 på 191.841 tons sukker. Guatemala, som jeg orienterede om i sidste nummer, har den største part med 56.000 tons.

Ligeledes er der en aftale med EU om en toldfri eksportkvote på 171.270 tons sukker, og denne stiger med 4.860 tons om året.

Sukkerørspantage i Nicaragua (Léon regionen).

El Salvador, 800.000 tons sukker

El Salvador har en produktion på 800.000 tons, hvilket er ca. 45 % mere end for 10 år siden. Produktionen er baseret på en indgået aftale mellem staten, dyrkerne og fabrikkerne.

Aftalen garanterer en pris til dyrkerne på 54,5 % af provenuet ved salget af sukker og melasse. Staten har ligeledes fastsat en pris på sukkeret, der sælges på hjemmemarkedet.

Der er 6 fabrikker med tilsammen 7.000 dyrkere, som har 80.000 ha med sukkerrør, 25 % mere end i år 2000.

Tre af fabrikkerne producerer el, som dækker 8 % af landets behov for elektricitet. Sukkerudbyttet pr ha. er steget med 32 % i de sidste 10 år. Ca. 60 % af sukkeret bliver eksporteret, mens det resterende mængde på ca. 300.000 tons sukker afsættes på hjemmemarkedet. Alt sukker til hjemmemarkedet tilsættes A vitamin.

Nicaragua, 55 % eksporteres
Nicaragua producerede 730.000 tons

sukker i 2015 på 4 fabrikker, hvoraf 2 stod for 80 % af produktionen. Der dyrkes på 70.000 ha med sukkerrør, hvor 30.000 ha. dyrkes af blot 30 dyrkere.

Der er en brancheaftale mellem dyrkerne og fabrikker, som betaler dyrkerne med 53 % af salgsprisen på sukkeret, og dertil kommer ca. 10 % mere for provenuet af salget melasse.

Forbruget er på 315.000 tons, og eksporten er på 55 % af produktionen. Tre af fabrikkerne producerer el af bagassen og dækker herved 15 % af landets el-behov.

Honduras, 520.000 tons

Honduras producerede 520.000 tons sukker i 2015, hvilket er 150.000 tons mere end i 2008. Forøgelsen kommer dels fra udvidelsen af arealet dels fra et øget udbytte pr. ha. Der er således en tydelig tendens til øget produktion, og tendensen er gældende for alle landene i Mellemamerika.

Der er 7 sukkerfabrikker, som også alle producerer el, svarende til 7 % af landets behov. Med en befolkning på 8 millioner går 70 % af produktionen til at dække

det interne forbrug i landet. Sukkeret bliver solgt fra fabrikkerne til en af staten fastsat pris.

Der dyrkes på 55.000 ha, en stigning på 20 % over de seneste 15 år. Ud af dette areal tilhører 60 % fabrikkerne, og de resterende 40 % dyrkes af 900 landmænd med et gennemsnit på 25 ha pr. dyrker. Det er hovedsagelig dyrkerne, der har udvidet arealerne med sukkerrør, hvilket er sket på bekostning af arealer med bomuld.

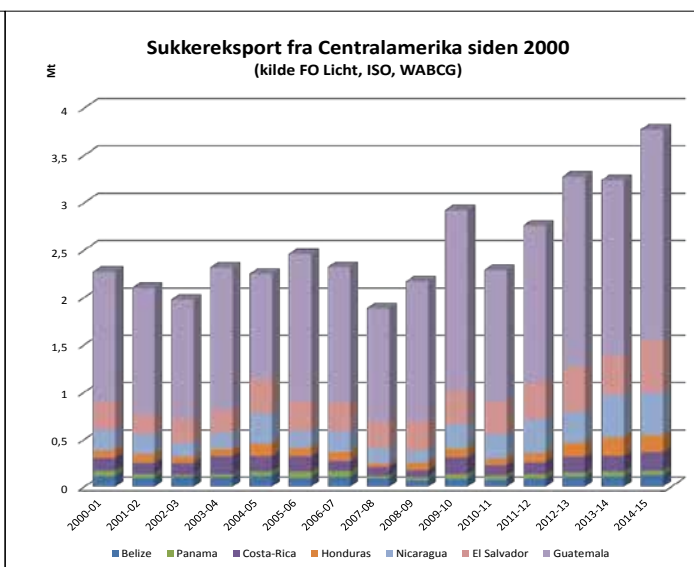
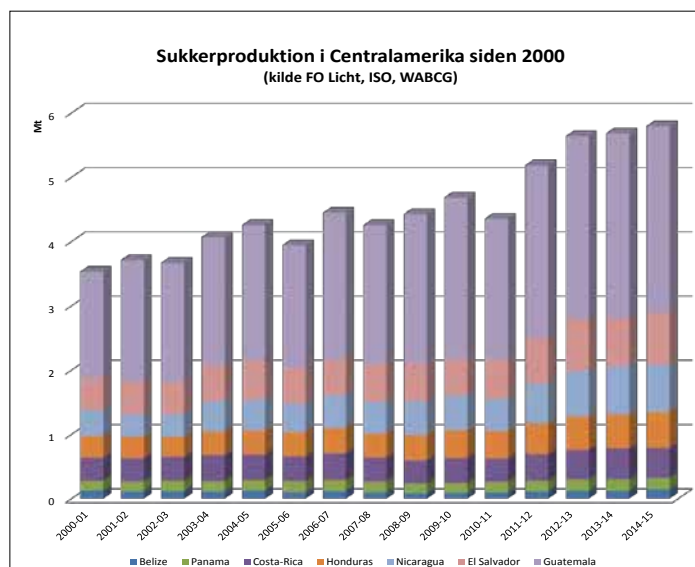
Belize eksporterer størstedelen til EU

Belize er den mindste producent i regionen med 130-140.000 tons sukker, men med en befolkning på kun 300.000 personer og et hjemligt forbrug på 15.000 tons, er der en stor eksport på 120.000, som hovedsagligt går til EU. Eksporten til EU er baseret på handelsaftale og sker således uden eksporttold eller lign. Produktionen, som har stået statusquo de sidste 15 år, ligger hos ca. 5.000 uafhængige dyrkere, som i gns. har 5 ha med sukkerrør. Der er 1 fabrik i landet, hvor

hele mængden oparbejdes. Kontraktforhold og priser er fastlagt i en aftale mellem industrien og dyrkerne, hvor der netop er indgået en ny 7-årig aftale i 2015.

Costa-Rica og Panama, de sydligste lande i regionen

De sydligste lande i regionen, Costa-Rica og Panama er de næstmindste producenter med henholdsvis 435.000 og 176.000 tons sukker. Også for disse lande spiller sukkereksporten en stor rolle og udgør henholdsvis 35 % og 27 % af produktionen. ■

Sukkerproduktionen i Centralamerika er steget markant de seneste 15 år og udgør nu 5,7 mio. tons.

Eksporten fra regionen er øget med ca. 50 % over de seneste 5 år.

Vækst og høstinformation fra det nordlige USA

Fra magasinet The SUGARBEET GROWER har jeg netop fået informationer om situationen i 2015 og her omtales vækst- og høstforholdene fra nogle af de nordlige stater.

Red River Valley distriktet i North Dakota havde sidste år en tør og kold vinter, som blev fulgt op af et varmt og tidligt forår. Det indebar, at såningen

begyndte en måned tidligere end normalt. Vækstforholdene i løbet af året var gode og med svage angreb af svampesygdomme, lavere end normalt. Optagningen blev indledt den 17. august, hvilket er tidligere end normalt. Hovedoptagningen startede den 1. oktober, hvor der blev kørt uden stop i 10 dage med høst i hele døgnnet. Herved var 98 % høstet og lagret den 14. oktober. Det er nødvendigt at være færdig omkring dette tidspunkt, hvor vinteren normalt starter. Roerne fryses ned i store depoter, hvor de ligger indtil levering til fabrikkerne. Der blev sat ny udbyttrekord med 67 tons pr. ha. Med en sukkerprocent på 17,8 blev sukkerudbyttet på

11,9 tons pr. ha. Ganske godt med den korte vækstperiode.

Michigan havde den største høst nogensinde på over 5 millioner tons roer. Udbyttet blev på 76 tons roer pr. ha, og med en sukkerprocent på 17,86 blev sukkerudbyttet på 13,6 tons sukker pr. ha. Roesåningen startede den 6. april og 90 % af arealet var sået i starten af maj. Der er streng vinter i det nordlige USA. Høsten begyndte den 20. august, den tidligste nogensinde, efter en meget god vækstperiode. Man oplevede et stort problem med Cercospora efter megen regn i og over temperaturer over normalen – sikkert på grund af El Nino. ■

Højeste økonomiske udbytte
af alle sorter (+ **839 kr. pr. ha***)

FAIRWAY^{RZ}

- Højeste økonomiske udbytte af alle sorter (+ **839 kr. pr. ha***)
- Meget højt og stabilt udbytte (**fht. 103****)
- Meget høj sukkerprocent (**18,2 %****)
- Fremspiring helt i top
- Lav tendens til stokløbning - egner sig til tidlig såning
- Meget høj renhed
- God højde over jorden - nem optagning
- Godt bladfæste, optimal afpudsning - egner sig til oplagring

*Økonomisk udbytte efter lugning af stokløber, Nordic Beet Research 2015

** Nordic Beet Research 2015.

Al henvendelse til: Danske Sukkerroedyrkere, Axeltorv 3, 1., 1609 København V.

Ændringer vedr. abonnementet ring venligst 33394220

POST

PP

DANMARK

Magasinpost - SMP
ID-nr. 46584

MARIBO[®]

your partner in sugar beet...

Maribo Seed · Højbygårdvej 31 · DK-4960 Holeby
Tel: +45 5446 0700 · Fax: +45 5446 0701
www.mariboseed.com · info@mariboseed.com